

Ezen a napon

1045-ben	Orseolo Péter magyar király felajánlotta az országot III. Henrik német-római császárnak.
1521-ben	Luther Márton és tanait elítélte a Worms-i Edictum.
1805-ben	Napoleon Bonaparte Olaszország királya lett.
1896-ban	Elsőként a Dow Jones and Company tette közzé a maga tőzszeindexét a New York-i értékpapírtőzsdén (NYSE).
1907-ben	Megszületett John Wayne sokszoros Oscar-díjas amerikai színész, a western filmek legendás alakja.
1912-ben	Megszületett Kádár János, aki 32 évig volt a Magyar Szocialista Munkáspárt vezetője.
1917-ben	Megszületett Szörényi Éva Kossuth-díjas színésznő (A Noszty fiú esete Tóth Marival).
1921-ben	Megszületett Bárdy György színész, „Jumurdzsák” (Egri csillagok).
1923-ban	Megszületett Horst Tappert német színész, a legendás Stephan Derrick megszemélyesítője.
1926-ban	Megszületett Davis Miles amerikai dzsesszmuzsik, komponista, a dzsesszrock megteremtője.
1946-ban	Megszületett Nicola Piovani olasz zeneszerző (Ginger és Fred; Szent Lőrinc éjszakája).
1948-ban	Megszületett Gálvölgyi János Kossuth- és Jászai Mari-díjas színész, parodista, szinkronszínész.
1948-ban	Megszületett Tarlós István mérnök, politikus, Budapest főpolgármestere.
1956-ban	Meghalt Al Simons amerikai baseballjátékos, bekerült az Amerikai Halhatatlank Csarnokába is.
1966-ban	Meghalt Tamási Áron Kossuth-díjas író, akadémikus (Ábel-trilógia).
1980-ban	Farkas Bertalan, az első magyar űrhajós megkezdte egyhetes útját a világűrbe a Szojuz 36 fedélzetén.

Forrás: ezenanapon.hu

A lisztharmat a kiskertek egyik leggyakoribb növényi betegsége

Mit tegyünk a lisztharmattal?

A kertészkedésben és növénytermesztésben az egyik kihívás a betegségekkel és kártevőkkel szembeni védekezés. A növényeken megjelenő és hirtelen elterjedő betegségek sok kárt okozhatnak, legyengítik a növényt, veszélyeztetik a későbbi szüretet, vagy akár a növény elpusztulását is okozhatják.

A növényi betegségek egy részét valamilyen gomba okozza. Ilyen a rozsdásodás, varasodás, ragyásodás, üszkösödés, szürke penész és a lisztharmat.

A lisztharmat a kiskertek egyik leggyakoribb növényi betegsége. Gyakoriságának egyik oka, hogy több növény is igen érzékeny a betegséggel szemben. A másik oka pedig az, hogy lisztharmat név alatt nemcsak egy bizonyos kórokozó gomba által előidézett betegséget értünk, többféle gomba is okozhat különböző növényeken olyan megbetegedést, amelynek tünetei hasonlóak. Ez a tünet a leveleken, fiatal hajtásokon, száron megjelenő fehéres, liszt kinézetű por, ami maga a gomba micéliuma. Megfigyelhető a megtámadott levelek eltorzulása, a hajtások elgörbülése, elszáradása is.

A betegség terjedéséről

A betegsége nagyon érzékeny a rózsza, egyes almafajták, az orgona, a tökfélék, az uborka, szőlő, ribizli, egres, zöldborsó. Tehát megjelenhet a lisztharmat a kert bármelyik részében, a gyümölcsfákon ugyanúgy, ahogyan a virágágyásban vagy zöldségek kertben.

A betegség a gomba spóráival terjed, amit a szél, a vízcseppek szállítanak egyik helyről a másikra, és amint megfelelő körülmények közé kerül, megtelepszik. Mivel különböző növénye-

A betegsége nagyon érzékeny a rózsza, egyes almafajták, az orgona, a tökfélék, az uborka, szőlő, ribizli

ken különböző gombák okozzák a lisztharmat betegséget, ezért rózsáról például nem terjed át a zöldborsóra vagy az almára. A gomba a meleg, nedves, páradús környezetben terjed és főleg a lédús, laza szövetű leveleken telepszik meg.

A növények neveléséről

Mint minden betegség megelőzésénél, itt is elmondható, hogy nagyon fontos a növényeket megfelelő körülmények között nevelni, mert így egészségesek és ellenállóbbak lesznek, kevésbé fogékonyak a betegségekre. Megfelelő körülmény például a kiegyensúlyozott tápanyagellátás. A tápanyagban hiányt szenvedő növények gyengébben fejlődnek, a nitrogénnel túlzottan trágyázott növények pedig sokkal lazább, könnyedebb levél-szövetet és hajtásokat növelnek. Mindkét esetben érzékennyé válik a növény a gombás megbetegedésekkel szemben. A túlzott öntözés is lédús laza szöveteket eredményez, ráadásul a növény is páradúsabb környezetben lesz, késő esti öntözés esetén egész éjszakára nedvesek maradnak a levei. Ha viszont vízhiányban szenved a növény,

ez olyan stresszhatással van rá, ami szintén legyengíti, fogékonytá teszi. A túl sűrűn ültetett zöldségek (uborka, tök, zöldborsó) között megreked a nedves levegő, ha egyik növény a csoportban megbetegszik, akkor a betegség könnyen áttér a többire, ezért a megfelelő ültetési távolságra is figyelni kell.

Ugyanez mondható el az érzékeny almafák, ribizli- és egresbokrok koronájáról is. Ha nem eléggé szellős, laza, akkor könnyebben megjelenik a betegség rajtuk. Gyümölcsfáknál gyakori, hogy a betegség spórái a rügy pikkelyei között telel át, és a rügyek kipattanásával egyszerre már meg is telepszik a fiatal leveleken és a virágzaton.

Lisztharmat észlelések

Ha már lisztharmatot észlelünk a növényeken, akkor első lépésként vágjuk le a beteg leveleket, hajtásokat, szárazakat, hogy megakadályozzuk a betegség továbbterjedését. Ez főleg kis termetű növényeknél ajánlott, és ide tartoznak a még fiatal gyümölcsfák is. Mivel a lisztharmatot okozó gombák többnyire a növény felületén terjednek el, és egyáltalán nem vagy

csak kis mértékben szövődnék bele a növény szövetébe, ezért a vegyszeres védekezés is egyszerű és hatékony. Ha nagymértékben jelentkeznek a lisztharmat nagyobb koronájú gyümölcsfákon, akkor már csak azért is ajánlott a vegyszeres védekezés, hogy megfékezzük a betegséget, és megmentjük a még meg nem fertőzött fákat. De ilyen esetekben mindig tisztában kell lenni a fajták érzékenységgel, mert néhány almafajta vegyszerezés nélkül is ellenálló, mások pedig vegyszerezés mellett is nagyon fogékonyak maradnak a lisztharmatra. Töknél, uborkánál az idősebb levelek levágásával szellősebbé tehetjük a bokrokat. A mezei zsurlóból készített permetlé magas szilikát tartalmú, és ez az anyag a növények levelén mintegy pajzsot képez, így védve azt a spórák megtapadásától. A kén tartalmú permetlevek vagy permetező porok is hatékonyan elpusztítják a lisztharmatgombát, így felszívódó gombaölő-szereket csak nagyon különleges esetekben érdemes használni, és akkor is csak dísznövényeken vagy erősen megbetegített gyümölcsfákon.

Örömteli kertészkedést!

FARKASATTILA

A lélek anyanyelvén - Bogdán Zsolt és Csíky Boldizsár közreműködésével

Rendhagyó zenés irodalmi est a Spectrum Színház szervezésében, május 29-én este 7 órától a Kultúrpalota nagytermében. A lélek anyanyelvén című előadás Bogdán Zsolt színművész és ifj. Csíky Boldizsár zongoraművész közös műsora.

Két kiváló előadó – Bogdán Zsolt színművész és ifj. Csíky Boldizsár zongoraművész – együtt szólítják meg „a lélek anyanyelvén” a marosvásár-

helyi közönséget a Kultúrpalota nagytermében. Költészet és zene csendül fel az id. Csíky Boldizsár zeneszerző kezdeményezte esten, lírai remekket és zenei csemegéket kínálnak a színre lépők: „egy, ki szívet ad szaváért” s „egy, ki lelkét üti nyélbe”. Két olyan érzékeny és hatásos előadóművész, akik társulva hatványozott élményt képesek nyújtani a hallgatóságoknak. Az ösz-

szeállítás címét Székely János verse, a Zene sugallta. Az előadókra vonatkozó idézeteket József Attilától kölcsönöztük. Az említettek mellett Dante, Tarkovszkij, Ady Endre, Pílinoszky János, Radnóti Miklós, Kányádi Sándor, Szép Ernő költeményeiből, illetve Liszt, Chopin, Brahms, Szkrjabin, Rahmanyinov és Bartók Béla szerzeményeiből hallhatunk válogatást.

Költészet és zene. Rokonságuk, együttélésük, egymásra hatásuk születésük pillanatától a jelenkorig közismert, könyvtárnyi eszmeifuttatás íródott erről. Az összeállítás alapfogolata és indoklása legfőképpen a közös hangulati elem megtalálása és felmutatása. Belső logikáját, összetartó erejét a válogatásnak az a szándéka adja, hogy az emberélet korszakainak élményeit a hallgató

elő tárja. Így alakult ki a versek sorrendje. Karrierje delelőjéhez érve, az ember visszazár ifjúkorára, rácsodálkozik felnőttségére és némi rezignációval tekint saját korára.

A május 29-ei előadásra jegyek a Kultúrpalota jegypénztárában kaphatók, keddtől péntekig 9.00–17.30 között, szombat-vasárnap 10.00–15.30 között. Helyfoglalás a 0365-451 034-es telefonszámon lehetséges.